

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

14 בינואר 2009

מבצע "עופרת יצוקה" – עדכון מס' 14

חיילי צה"ל בפעילות ברצועת עזה (דובר צה"ל, 13 בינואר)

מאפייני האירועים בשטח

מאפייני הלחימה הקרקעית

- כוחות צה"ל המשיכו להרחיב את פעילותם הקרקעית עד לפאתי העיר עזה, תוך חשיפה והריסה של תשתיות טרור. הלחימה התאפיינה בהיתקלויות עם חוליות חמאס, במהלכן נהרגו כמה עשרות מחבלים חמושים ונעצרו מספר חשודים.
- במהלך פעילות כוח צה"ל בדרום רצועת עזה נורה לעבר כוח צה"ל טיל נגד טנקים. כלי טיס של חיל-האוויר תקף את חוליית המשגרים בסיוע הכוח הקרקעי וזיהה פגיעה בארבעה מחבלים חמושים. מאוחר יותר זיהה הכוח מחבלים חמושים, אשר שהו במבנה ובסיוע כוח שריון ביצע לעברם ירי, זוהתה פגיעה.
- במהלך סריקות שערך כוח צה"ל בלילה שבין ה- 13 ל- 14 בינואר, נפתחה לעברו אש ע"י מחבלים שהיו בסמוך לכוח. כתוצאה מכך ממנה נפצעו שני קציני צה"ל באורח בינוני. קצין ושני חיילים נוספים נפצעו באורח קל. הכוח השיב בירי לעבר המחבלים וזיהה פגיעה. באירוע נוסף נפצע חייל צה"ל באורח קל ופונה גם הוא לבית החולים לקבלת טיפול רפואי.

תקיפות חיל האוויר

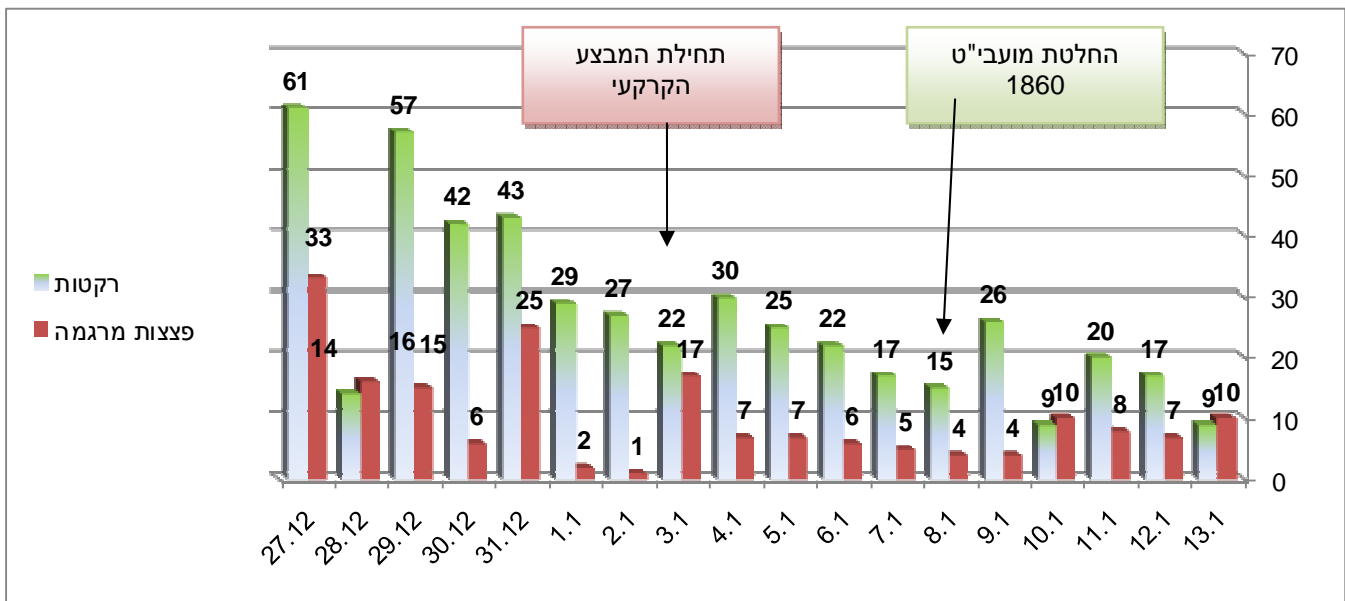
- חיל האוויר ממשיך לסייע לכוחות הקרקע בלחימה. כך למשל, במקרה אחד זיהה כוח על הקרקע מספר מחבלים חמושים בטילים נגד טנקים ובנשק קל, וכיוון כלי טיס של חיל האוויר לתקיפת המחבלים. זוהתה פגיעה.
- במהלך היממה האחרונה תקף חיל האוויר **מעל למאה מטרות**, ביניהן:
 - כ- 40 מנהרות המשמשות להברחת אמצעי לחימה בדרום רצועת עזה.
 - כ- 10 מחסנים ואתרים לייצור אמצעי לחימה, ביניהם מחסן כלי רכב ואמצעי לחימה בבית פעיל חמאס באזור העיר עזה.
 - מטה משטרת חמאס בעיר עזה.
 - זירת מטענים שנועדה לפגוע בכוחות צה"ל.
 - משגר רקטות מוכן לשיגור. (**לצפייה בסרטון התקיפה לחצו כאן**)
 - חוליית משגרי פצצות מרגמה באזור שג'אעיה. זוהתה פגיעה בשלושה מחבלים חמושים.
 - כ- 10 חוליות מחבלים חמושות.

ירי הרקטות ופצצות המרגמה לעבר ישראל

■ היקף ירי הרקטות לעבר ישראל **ממשיך לרדת**. במהלך 13 בינואר אותרו בשטח ישראל **9 נפילות של רקטות ו-10 נפילות פצצות מרגמה**. רוב הרקטות נפלו באזור עוטף עזה. לא נורו רקטות ארוכות טווח. סה"כ נפלו בשטח מתחילת מבצע "עופרת יצוקה" **485 רקטות ו-183 פצצות מרגמה**.

■ בשעות הצהריים נפלה אחת הרקטות **בסמוך לבית ספר באשקלון**. בעת נפילת הרקטה למדו מספר תלמידים באזור מוגן בבית הספר. איש לא נפגע. יצוין כי זהו המוסד החינוכי התשיעי הנפגע מאז תחילת מבצע "עופרת יצוקה". בכל המקרים הללו לא נפגעו תלמידים אך בכמה מקרים נגרם הרס למבנה.

אירועי ירי הרקטות ופצצות המרגמה במהלך מבצע "עופרת יצוקה"

העברת סיוע הומאניטארי לרצועת עזה

ישראל

■ ב- 13 בינואר התקיימה הפוגה בלחימה לשם קיום "מסדרון הומניטארי" בין השעות 9:00 ל- 12:00, במטרה לאפשר לתושבי רצועת עזה להצטייד במצרכים ולתקן מערכות תשתית. **חמאס ירתה בעת ההפוגה לעבר ישראל שלוש רקטות וארבע פצצות מרגמה**. במהלך היום הועברו לרצועה דרך מעבר כרם שלום 102 משאיות ושתי מיכליות דלק. כמנ כן, נפתח מעבר ארז למעבר מקרים הומניטאריים דחופים. **מתחילת המבצע עברו לרצועת עזה קרוב ל- 1,000 משאיות הנושאות סיוע הומאניטארי**. ב- 14 בינואר התקיים "מסדרון הומניטארי" בין השעות 13:00 - 16:00.

המצב ההומאניטארי ברצועה

■ יו"ר הצלב האדום, ג'ייקוב קלנברגר, הגיע ב- 13 בינואר לרצועת עזה במסגרת ביקור בן שלשה ימים באזור, במהלכו הוא אמר להיפגש עם בכירים פלסטינים וישראלים. במהלך הביקור צפוי קלנברגר לבקר בבית החולים שיפא'א בעזה (סוכנות הידיעות הצרפתית, 13 בינואר). מנהל הפעולות של אונר"א בעזה אמר כי ב- 12 בינואר השתלבו כ- 40 רופאים זרים בפעילות בית החולים שיפא'א בעזה, והכחיש את הידיעות לפיהן עושים בכירי חמאס שימוש בבית החולים. הוא ציין כי 35,000 פליטים מצאו מקלט עד כה בבתי הספר של אונר"א וכי ארגונו פועל לפתיחת מרכזים נוספים (פלסטיין אליום, 13 בינואר).

■ הנציבה הכללית של אונר"א, ציינה את הסיוע הרב שמקבל הארגון מצה"ל להעברת מספר רב ככל האפשר של משאיות לרצועת עזה, אולם התלוננה על כך שרק מעבר אחד פתוח (AP, 13 בינואר). מעבר המשאיות מתבצע דרך מעבר כרם שלום. יש לציין כי ב- 12 בינואר נפתח גם מעבר קרני, ועברו בו 12 משאיות, אולם במהלך סריקות באזור **נתגלתה מנהרה שנחפרה בכיוון המעבר, ונועדה ככל הנראה לבצע פיגוע באזור**. המעבר נסגר וטרם נפתח מחשש להימצאותן של מנהרות נוספות.

סיוע הומאניטארי נוסף

■ נמשך מעבר סיוע הומאניטארי לרצועת עזה דרך מעבר רפיח. כמו כן, משמש המעבר לפינוי פצועים פלסטינים. כך למשל, ב- 12 בינואר עברו כ- 40 פצועים על מלוויהם באמצעות אמבולנסים מצריים לבתי חולים במצרים (סוכנות הידיעות המזרח תיכונית, 12 בינואר).

■ **הספינה האיראנית** שיצאה ב- 9 בינואר, ועשתה דרכה דרך תעלת סואץ, ומשם התכוונה להגיע לחופי עזה, שבה על עקבותיה, לאחר שחיל הים פנה אליה באמצעות הקשר הימי ומנע ממנה להגיע לחופי עזה. מזכ"ל אגודת הסהר האדום האיראני, אחמד מוסוי, הודיע כי נבדקות

דרכים שונות להעברת הסיוע של הספינה האיראנית לעזה. לדבריו, במידה ולא תצליח הספינה לפרוק את מטענה בנמל עזה ביומיים הקרובים, יועבר הסיוע מנמל מצרי אל תוך הרצועה (סוכנות הידיעות מהר, 13 בינואר).

■ הספינה של הארגון Free Gaza, אשר הייתה אמורה לצאת לרצועת עזה ב- 12 בינואר, חזרה לנמל הבית עקב תקלה טכנית. הספינה צפויה לצאת בבוקר ה- 14 בינואר (סוכנות הידיעות הצרפתית, 13 בינואר).

יהודה ושומרון

■ כוחות הביטחון הישראליים ממשיכים לעסוק בפעילות סיכול ומנע ביהודה ושומרון. במסגרת זאת, נעצרו בלילה שבין ה-13 ל-14 בינואר שמונה מסיתים מרכזיים, בהפגנות נגד גדר הביטחון בבית עווא, מערבית לחברון. פלסטיני נוסף נעצר לאחר שכוח צה"ל חשף בביתו אקדח, 20 כדורים תואמים ומדי צה"ל. אמצעי הלחימה והציוד הוחרמו.

■ ב- 13 בינואר ניסה מחבל לחטוף נשק של חייל מכוח שסייר סמוך לכפר תרקומיא, שמדרום לחברון. הכוח הגיב בירי לעבר המחבל, אשר נפטר מאוחר יותר מפצעיו.

היוזמה המצרית לסיום הלחימה - תמונת מצב

■ **באן קי-מון, מזכ"ל האו"ם** הגיע (14 בינואר) למצרים במסגרת מסע בן שבוע במזרח התיכון. ביקוריו נועדו לסייע במגעים להפסקת הלחימה ברצועת עזה. באן קי-מון הביע תקווה, שהיוזמה המצרית להפסקת אש תיושם בקרוב, וקרא לקהילה הבינלאומית לפעול נגד הברחות הנשק לרצועה. הוא גם הדגיש כי יש לפתוח את המעברים באופן מלא. באן קי-מון הביע תקווה כי בפגישה בין מצרים לבי נציגי חמאס תושג הפסקת אש מיידית וכוללת (CNN, 12 בינואר) בהמשך ביקורו אמור המזכ"ל להגיע **לירדן, ישראל וסוריה**, הוא ציין כי **לא ינהל מגעים ישירים** עם חמאס (ynet, 14 בינואר).

התבטאות בכירים בחמאס סביב היוזמה המצרית

■ משלחת חמאס לשיחות בקהיר חזרה לדמשק. הלשכה המדינית של חמאס בדמשק התכנסה בנוכחות הנציגים מעזה וקיימה התייעצויות בנושא ההצעה המצרית. הלשכה אישרה **חמישה עקרונות לפיתרון**: הפסקת "התוקפנות", נסיגת צה"ל מהרצועה, הפסקת המצור, פתיחת מעבר רפיח **ואי הסכמה לסדר הרגעה קבוע**. עוד הודגש כי חמאס אינה מתחייבת למשא ומתן בעניין מניעת הברחות וכי היא מסכימה להפסקת אש זמנית, שתאפשר הכנסה של סיוע הומניטארי לרצועה ותשאיר זמן למשא ומתן. מקורות פלסטינים מסרו, שאחת הסיבות לתגובה הצוננת של חמאס ליוזמה המצרית, היא יחסה של מצרים לחמאס המאשימה אותה "בכל כישלון" וב"אחריות לשואה בפלסטין" (אלוטן, 13 בינואר).

■ דוברי חמאס המשיכו להתבטא בנושא היוזמה המצרית:

- **אסאמה חמדאן**, בכיר חמאס אמר כי **חמאס מסרבת להסכם הרגעה ארוך טווח**, שכן כל הסכם שכזה יפגע ב"התנגדות" (קרי, המשך הטרור). עוד הוסיף כי חמאס לא תעניק לישראל בדרכים מדיניות את מה שהיא נכשלה להשיג בשדה הקרב (אלחיאת, 13 בינואר).
- **מחמד נזאל**, חבר הלשכה המדינית של חמאס, הכחיש כי קיימת מחלוקת בין הנהגת חמאס "פנים" ו"חוץ" בכל הנוגע ליוזמה המצרית. הוא ציין קיימת הסכמה בכל הקשור למסגרת הכללית של המהלכים המדיניים. עוד הוסיף כי לחמאס אין התנגדות עקרונית להצבת מפקחים אירופאים במעברים (רדיו אלשרק, 13 בינואר).
- **סאמי אבו זהרי**, מדוברי חמאס, ציין כי קיימות יוזמות נוספות לזו של מצרים (Palestine-info, 13 בינואר). בהתבטאות נוספת אמר כי אם היוזמה המצרית תישאר בנוסחה המקורי לא תוכל חמאס לקבלה (סוכנות קדס פרס, 13 בינואר).
- **מוסא אבו מרוק**, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס, אמר כי היוזמה המצרית מהווה הזדמנות טובה להגיע להסדר, אך חמאס עדיין דבקה בהסתייגויות הבסיסיות ממנה (ערוץ אלמנאר, 13 בינואר).

מבחר תגובות נוספות

חמאס

■ **אבו אסאמה עבד אלמעטי**, נציג חמאס באיראן פנה למדינות האסלאמיות בקריאה **לשלוח ציוד צבאי לעזה** על מנת לסייע לה, שכן על כל "המוסלמים המאמינים" לסייע ולשלוח נשק ללוחמים בעזה ולשלוח עבורם נשק. לדבריו ארה"ב הקימה גשר אווירי שנועד לסייע לישראל ועל כן גם על המוסלמים לסייע לפלסטינים. לדבריו יש להגביר את הלחץ לפתיחת הגבולות על מנת להעביר את הסיוע (אירנה, 13 בינואר).

■ וברצועה, ממשל חמאס המנסה לשרד "עסקים כרגיל", פרסם הודעה בה פירוט אודות תפקודם התקין של משרדי הממשלה ומנגנוני הביטחון והשירותים שהם מגישים לאזרחים. כמו כן פורסמה הודעה על תשלום משכורות חודש דצמבר לעובדים (Palestine-info, 13 בינואר).

חזבאללה

■ במאמר בעיתון **אלאח'באר** (המזוהה עם חזבאללה), מתגאים בכירים בחזבאללה בהצלחתם להעביר את תפיסת ה"התנגדות" לרצועת עזה. הבכירים אינם מסתירים את העובדה שהמגעים וקווי האספקה לרצועה היו ישירים וציינו כי **הקשר עם הרצועה עודנו נמשך**. לדבריהם, אחד הביטויים הבולטים לסיוע הייתה **האונייה קארין A שהעבירה נשק לארגון**

פתח¹. אחד מהם אף התגאה כי חזבאללה יודע מה קורה בשטח "אולי אף יותר ממה שיודעים כמה מהפלגים [הפלסטינים] " (אלאח'באר, 13 בינואר).

¹ האונייה קארין A נרכשה בלבנון בשלהי אוגוסט 2001. היא הפליגה מלבנון לסודאן ושהתה מחוץ לפורט סודאן כ-12 ימים במהלכם הוחלף שמה ל-"קארין A". מסודאן הפליגה הספינה במשך ארבעה ימים עד נמל חודידה בתימן. בדצמבר 2001 עברה הספינה לחצי האי קשם (מול חופי איראן) שם הוטענו עליה אמצעי לחימה רבים ומגוונים ממחסני הצבא האיראני. אמצעי לחימה אלו היו אמורים לשדרג את היכולות הצבאיות של ארגוני הטרור. הם אוחסנו ב-83 מיכלי צלילה שאינם ניתנים לזיהוי מעל פני המים, פרי פיתוח איראני. האוניה יצאה לדרכה לכיוון תעלת סואץ במטרה לפרוק את מטענה שיועד עבור המפקדה הימית של הרשות הפלסטינית בחופי אלעריש ועזה. ב-1 ינואר 2002 זוהתה הספינה על ידי חיל הים ואנשיו השתלטו עליה לפני כניסתה לתעלת סואץ. האוניה הושטה לנמל אילת על צידה וצוותה.

נספח

חמאס ממשיכה לעשות שימוש בתושבי רצועת עזה כ"מגן אנושי" ולפגוע באוכלוסיה (עדכון נכון ל-14 בינואר)

■ במסגרת כתבה שערך **כל אלערב** (עיתון ערבי ישראלי) התקשר כתב העיתון לתושבים בעזה על מנת ללמוד מהם על המתרחש בשטח. אחד המרואיינים ח'אלד, משכונת אלרימאל שבעזה, אמר: "אנו הנערים הקטנים, **בקבוצות קטנות ובלבוש אזרחי**, מבצעים משימות של סיוע לאנשי ההתנגדות על ידי מסירת ידיעות על תנועות כוחות האויב, או בהעברת תחמושת ומזון אליהם".² שימוש זה בילדים ובני נוער למשימות מבצעיות מנוגד לעקרונות המוסר ולכללי המשפט הבינלאומיים.

שימוש במסגדים כעמדות ירי ומחסני אמצעי לחימה

■ במהלך פעילות כוחות צה"ל במחנה הפליטים שאטי (13 בינואר) נחשף **מסגד** שבו היו מאוחסנים אמצעי לחימה רבים. בין אמצעי הלחימה נמצא גם תותח נ"מ.

אמצעי הלחימה שנמצאו במסגד . משמאל: תותח נ"מ (דובר צה"ל, 13 בינואר)

² על שימוש בילדים ראו "[השימוש שעושה החמאס באזרחים כ'מגן אנושי'](#) " עמ' 58.